

Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon 010-788 50 00 • registrator@ivo.se
www.ivo.se • Org.nr 202100-6537

Finansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remiss@regeringskansliet.se

Remissvar över SOU 2023:94 Förändring genom försök – Försöksverksamhet i den kommunala sektorn

Ert dnr Fi2023/03211

Inspektionen för vård och omsorg (IVO) tillstyrker utredningens förslag i de delar som berör IVO. IVO lämnar följande synpunkter.

9.7 Utredningen föreslår en försöksverksamhet med avtalssamverkan mellan regioner och kommuner om hälso- och sjukvård i hemmet

IVO anser att förslaget om en utökad möjlighet för kommuner och regioner att samverka om hälso- och sjukvård i hemmet ligger i linje med inriktningen i omställningsarbetet mot en god och nära vård. En försöksverksamhet som beskrivs i utredningen kan innebära flera fördelar för den enskilde. Mot bakgrund av vad som framkommit i IVO:s tillsyn av särskilda boenden för äldre (SÄBO)¹ avseende bristande resurser inom den kommunala hälso- och sjukvården samt kompetensbrister hos personalen, menar IVO att genomförandet av förslaget dock skulle kunna innebära risker för patientsäkerheten. Riskerna som IVO sett handlar bland annat om det stora antalet patienter varje sjuksköterska ansvarar för, vård- och omsorgspersonalens bristande kunskaper i svenska samt brister i dokumentationen. IVO vill även lyfta fram att myndigheten ser risker med ett förslag som innebär att avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser utförs i hemmet eftersom IVO har begränsade möjligheter att genomföra tillsyn i den enskildes hem. Förslaget skulle kunna medföra att ett stort ansvar läggs på den enskilde och eventuellt dennes anhöriga. Även detta skulle kunna innebära risker för patientsäkerheten.

12 Försöksverksamheter för att motverka välfärdsbrottslighet

IVO har genom sin tillsyn och tillståndsprövning en central roll i arbetet för att motverka välfärdsbrottslighet. Myndigheten förfogar i och med sitt uppdrag därmed också över information om olika aktörer som bedriver vård och omsorg. IVO har redan tidigare i remissvar över flera utredningar ställt sig positiv till förslag på området. IVO har under åren 2020–2021 i tre regeringsuppdrag lämnat ett flertal förslag på författningsändringar² som till stor del syftar till att kunna arbeta

¹ IVO (2022) Tillsyn av medicinsk vård och behandling vid särskilda boenden för äldre, Delredovisning av resultat på nationell nivå avseende kommunernas hälso- och sjukvård.

² <https://www.ivo.se/aktuellt/publikationer/rapporter/forslag-till-atgarder-gallande-oseriosa-assistansanordnare/>

effektivare mot oseriösa aktörer. I det av regeringsuppdragen som slutrapporterades 2021-04-08³ föreslog IVO att kommunerna åläggs en skyldighet att underrätta IVO när de häver avtal med utförare eller när de uppmärksammar allvarigare brister i utförandet. I januari 2024 har IVO fått två nya regeringsuppdrag⁴. Uppdragen syftar till att ytterligare förstärka arbetet mot oseriösa aktörer inom omsorgen, hälso- och sjukvården samt tandvården.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Sofia Wallström. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Peder Carlsson, tf. avdelningschefen Maria Nylander, enhetschefen Helene Klackenborg-Ingrao och samt chefsjuristen Karin Lewin deltagit. Inspektören Madeleine Hörnell har varit föredragande.

Beslutet har godkänts elektroniskt den 3 april 2024.

<https://www.ivo.se/aktuellt/publikationer/rapporter/mot-ett-datadrivet-arbetsatt/>

<https://www.ivo.se/aktuellt/publikationer/rapporter/analys-av-regelverket-for-tillstandsprovning/>

³ <https://www.ivo.se/aktuellt/publikationer/rapporter/analys-av-regelverket-for-tillstandsprovning/>

⁴ <https://regeringen.se/contentassets/393a00cd25984b9c82647dada3ee27d0/uppdrag-om-forstarkt-tillsyn-mot-valfardsbrottslighet-inom-omsorgen.pdf>